

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **J. P.**, proti žalovanému: **Magistrát města Kladno**, se sídlem Kladno, náměstí Starosty Pavla 44, v řízení o žalobě žalobce na ochranu proti nečinnosti žalovaného, vedeném u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 35/2007, o návrhu na vyloučení soudkyně Olgy Stránské z projednávání a rozhodování této věci,

t a k t o :

Soudkyně Olga Stránská **n e n í v y l o u č e n a** z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 35/2007.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Praze usnesením ze dne 22. 5. 2007, č. j. 44 Ca 35/2007 - 17, uložil žalobci, aby ve lhůtě 3 dnů od doručení tohoto usnesení jednoznačně uvedl, zda se svou žalobou ze dne 2. 4. 2007 domáhá ochrany proti nečinnosti správního orgánu nebo ochrany před nezákonným zásahem správního orgánu. Krajský soud současně zamítl žádost žalobce o osvobození od placení soudních poplatků.

Podáním ze dne 30. 5. 2007 (podle obsahu se jedná o kasační stížnost) se žalobce domáhal zrušení tohoto usnesení z důvodu jeho nezákonnosti. Žalobce konstatoval, že soud dělá pouze kroky, aby ve věci nemusel rozhodovat, a vznesl námitku podjatosti soudkyně Olgy Stránské. Její podjatost žalobce spatřoval v její účasti na usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 28. 11. 2006, č. j. 44 Ca 87/2006 - 30, a v účasti na zamítnutí žaloby ze dne 9. 6. 2006.

Přípisem ze dne 11. 6. 2007, č. j. 44 Ca 35/2007 - 20, Krajský soud v Praze žalobce vyzval, aby do dvou dnů soudu sdělil, zda vznáší námitku podjatosti proti předsedkyni senátu Olze Stránské z důvodu její účasti na rozhodování ve věci sp. zn. 44 Ca 87/2006.

Tento přípis byl žalobci uložen na poště 272 01 Kladno dne 13. 6. 2007 poté, kdy žalobce nebyl zastížen poštovní doručovatelkou v místě svého pobytu (K., B. 971). Žalobci byla zanechána výzva, aby si zásilku vyzvedl, což však v odběrní lhůtě neučinil, a zásilka se vrátila zpět krajskému soudu. Předmětný přípis se proto považuje za doručený

dnem 25. 7. 2007, tj. prvním pracovním dnem následujícím po posledním dnu zákonem stanovené desetidenní lhůty k uložení zásilky na poště 272 01 Kladno (§ 42 odst. 5 a § 40 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, a § 46 odst. 1, 3 a § 50c odst. 4 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů).

Žalobce na zmíněnou výzvu nijak nereagoval, proto krajský soud dne 10. 7. 2007 předložil spis Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti. Nejvyšší správní soud přípisem ze dne 13. 7. 2007, č. j. Nao 46/2007 - 24, vrátil spis krajskému soudu k doplnění vyjádření soudkyně Olgy Stránské k námitce podjatosti.

Soudkyně Olga Stránská k námitce podjatosti přednesené žalobcem uvedla, že k projednávané věci, ani k účastníkům řízení nemá žádný vztah a ve věci se necítí podjatá. Poté byl dne 24. 7. 2007 spis krajského soudu opětovně předložen Nejvyššímu správnímu soudu k rozhodnutí o námitce podjatosti.

Nejvyšší správní soud předeseílá, že námitku podjatosti uplatněnou žalobcem považuje za dostatečně konkrétní a srozumitelnou, aby o ní mohl rozhodnout.

Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. jsou soudci vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

Podle § 8 odst. 3 s. ř. s. soudce, který zjistí důvod své podjatosti, oznámí takovou skutečnost předsedovi soudu a v řízení zatím může provést jen takové úkony, které nesou odkladu. Předseda soudu na jeho místo určí podle rozvrhu práce jiného soudce nebo jiný senát. Má-li předseda soudu za to, že není dán důvod podjatosti soudce, nebo týká-li se věc předsedy soudu, rozhodne o vyloučení Nejvyšší správní soud usnesením, a jde-li o soudce, Nejvyššího správního soudu, jiný jeho senát.

Integrovaná součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“) a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

Nestrannost soudce je především subjektivní kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům), o nichž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi stěžejně nalezla uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, tedy i v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují okolnosti, které by mohly objektivně vést k legitimním pochybnostem o tom, že soudce má k věci určitý, nikoliv nezájatý, vztah. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být

založeno nikoliv na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti. Subjektivní hledisko účastníků řízení o podjatosti může být podnětem k jejímu zkoumání; rozhodování o této otázce se však musí dít výlučně na základě hlediska objektivního (shodně též I. ÚS 370/04).

Z podání žalobce vyplývá, že důvod podjatosti soudkyně Olgy Stránské spatřuje v tom, že se účastnila rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 87/2006, resp. že se účastnila rozhodování o žalobě ze dne 9. 6. 2006, která byla zamítnuta. Za další uplatněný důvod podjatosti lze považovat tvrzení žalobce, že soud dělá pouze kroky, aby ve věci nemusel rozhodovat.

První žalobcem uplatněný důvod podjatosti představuje okolnost, která spočívá v účasti soudkyně Olgy Stránské na rozhodování v jiných věcech a podle § 8 odst. 1 s. ř. s. není důvodem pro vyloučení této soudkyně z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 35/2007.

Druhý důvod podjatosti uplatněný žalobcem pak představuje okolnost, která spočívá v postupu soudkyně Olgy Stránské v řízení o projednávané věci. Podle § 8 odst. 1 s. ř. s. tato skutečnost rovněž není důvodem pro vyloučení jmenované soudkyně z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 35/2007.

Nejvyšší správní soud podotýká, že důvodem pro vyloučení soudce může být pouze jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům. Poměr k věci může vyplývat především z přímého právního zájmu soudce na projednávané věci, zejména v případech, kdyby mohl být rozhodnutím soudu přímo dotčen ve svých právech. Poměr soudce k účastníkům nebo k jejich zástupcům může být založen např. příbuzenským nebo jemu obdobným vztahem (ať již zjevně přátelským či nepřátelským), může jít i o vztah ekonomické závislosti, apod. V daném případě nebyla zjištěna žádná z těchto skutečností, žalobce ostatně podobné skutečnosti ani netvrdil.

Se zřetelem k tomu, že důvody uplatňované žalobcem nejsou způsobilé vyvolat pochybnosti o nepodjatosti soudkyně Olgy Stránské, neboť jsou založeny pouze na tvrzení žalobce o postupu této soudkyně v projednávané věci a jejím rozhodování v jiných věcech, a dále vzhledem k tomu, že se Olga Stránská necítí být podjatá, neshledal Nejvyšší správní soud návrh žalobce na její vyloučení z projednávání a rozhodování této věci důvodným.

Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že soudkyně Olga Stránská není vyloučena z projednávání a rozhodování věci vedené u Krajského soudu v Praze pod sp. zn. 44 Ca 35/2007.

P o u č e n í : Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2007

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu